

Stanowisko „Pracodawców Pomorza” w zakresie przystąpienia do strefy euro

Kwestia przystąpienia Polski do strefy euro związana jest z wypełnieniem zobowiązań traktatu akcesyjnego w zakresie uczestnictwa w Unii Gospodarczej i Walutowej. W obecnej sytuacji gospodarczej i politycznej przeważają głosy za wstrzymaniem decyzji związanej z przyjęciem wspólnej waluty.

Obecnie nasz kraj nie spełnia warunków wejścia do strefy euro. Należy więc rozważyć czy szybkie dążenie do zgodności z warunkami konwergencji pozwoli jednocześnie przyspieszyć wzrost gospodarczy. Jeżeli kwestia wejścia do Unii Gospodarczej i Walutowej jest oczywista z uwagi na zobowiązania traktatowe, to decyzje wyprzedzające – dotyczące uczestnictwa we wprowadzanych mechanizmach – powinny uwzględniać w szczególności odmienną charakterystykę polskich przedsiębiorstw w porównaniu do przedsiębiorstw funkcjonujących w największych krajach UGW wynikające z istniejącej struktury gospodarki.

Obecne problemy niektórych państw członkowskich strefy euro wyraźnie pokazują, że zbyt duże różnice gospodarcze pomiędzy poszczególnymi krajami zwiększają ryzyko wystąpienia tzw. asymetrycznych szoków koniunkturalnych. Uderzają one zwłaszcza w gospodarki słabsze.

Poza wypełnieniem nominalnych kryteriów wejścia do strefy euro, bardzo istotna będzie zdolność Polski do wprowadzenia zmian strukturalnych w obszarze finansów publicznych, transferów socjalnych czy aktywności zawodowej społeczeństwa. Należy także zwiększać stopę oszczędności krajowych. Równolegle należy rozwijać mechanizmy umożliwiające wykorzystanie tych kapitałów przez gospodarkę.

Pomorscy przedsiębiorcy zapytani o korzyści i zagrożenia związane z przystąpieniem do strefy euro są podzieleni.

Podział ten wynika po części z różnych profili prowadzonej przez nich działalności, a tym samym wielkości eksportu i importu w strukturze podstawowej działalności tych firm.

Jednakże blisko 2/3 firm odpowiadających na pytanie czy powinniśmy przyjąć walutę euro odpowiedziało się za przystąpieniem do strefy euro.

Kontrowersje budzi natomiast pytanie kiedy i na jakich warunkach.

Za przyjęciem waluty euro, z punktu widzenia przedsiębiorców, przemawia ułatwienie obrotu z kontrahentami zagranicznymi zwłaszcza ze strefy euro, zarówno w zakresie eksportu jak i importu produktu i usług.

Brak stabilności związanej z różnicami kursowymi powoduje u przedsiębiorców chęć jak najszybszego wprowadzenia euro, jako waluty krajowej.

Główną korzyścią dla Polski z akcesji do Eurolandu będzie jeszcze większa integracja z rynkami kapitałowymi i towarowymi, czyli niższe koszty kredytu i mniejsze bariery w handlu zagranicznym.

Z drugiej zaś strony obawy przedsiębiorców kierują się w stronę przerzucenia, na konsumentów i gospodarstwa domowe, wyższych kosztów życia i niższą wartość nabywczą obecnych wynagrodzeń, co przełożyć się może na niepokoje społeczne oraz utratę konkurencyjności polskiej gospodarki w zakresie niskich kosztów pracy przy dość wysokiej jakości produktów i usług.

Przedsiębiorcy z uwagą przyglądają się także krajom strefy euro, w których wprowadzenie waluty przyczyniło się do zawirowań w gospodarce. Jednakże warto przy tym przyznać, iż gospodarki południowej Europy borykające się z kryzysem oraz utratą zaufania do wspólnej waluty cechują się charakterystyką, zgoła inną od gospodarki Polski i krajów tej części Europy. Umocnienie się eurolandu w zakresie stabilizacji obecnie zagrożonych gospodarek Europy południowej będzie oddziaływać pozytywnie na klimat oczekiwań społecznych jaki będzie wiązał się z przyjęciem wspólnej waluty w naszym kraju.

Przystępując do strefy, musimy ponieść także koszty. Należy zainwestować w pomoc dla potencjalnych unijnych bankrutów – takich jak Grecja – sumę wartą 1/3 funduszy strukturalnych, jakie otrzymamy z UE w latach 2014–2020. Wymusza to nowa architektura instytucjonalna strefy, w tym działający Europejski Mechanizm Stabilności. Do tego dochodzi konieczność solidarnego zrzucania się na zagrożone banki, tak jak w przypadku Hiszpanii.

Polska z euro musiałaby przeznaczyć na walkę z kryzysem zadłużenia ok. 3,5 proc. kapitału Europejskiego Mechanizmu Stabilności (2,8 mld euro) oraz gwarantować do 24,3 mld euro pożyczek, jakie maksymalnie może udzielić fundusz. To niejedyny powód, dla którego z akcesją do strefy euro warto poczekać. Kurs złotego do euro podlega dziś dużym wahaniom i jego sztywne ustalenie wobec euro byłoby przedwczesne.

W opinii Pracodawców Pomorza skrajnie niekorzystna byłaby sytuacja, w której przyjęcie euro skutkowałoby obniżeniem konkurencyjności kosztowej polskich przedsiębiorstw, w momencie gdy nie będziemy wystarczająco przygotowani na to, aby odnosić korzyści z unii walutowej. Dlatego ustalenie optymalnego terminu przyjęcia euro powinno być uzależnione od skuteczności prowadzonej przez rząd polityki, umożliwiającej uzyskanie korzyści z pełnego udziału w UGW.

Pozostawanie poza strefą euro może natomiast oznaczać trwałe wykluczenie Polski jako gospodarki drugiego obiegu. Sufit efektywnościowy, jaki polska gospodarka osiągnęła, wymaga kolejnego kroku w zakresie integracji

Uważamy, że rząd powinien przeprowadzić szczegółową analizę skutków przyjęcia euro dla polskich przedsiębiorstw – z uwzględnieniem zarówno korzyści, jak i ograniczeń, jakie będą temu towarzyszyć, a także umożliwić pracodawcom i przedsiębiorcom udział w tym procesie. Konieczne jest także ustalenie krajowych kryteriów gotowości do wprowadzenia euro, które będą swoistym konsensusem i podstawą konkretnych działań. Kryteria takie pozwoliłyby przeprowadzić niezbędne reformy strukturalne polskich finansów publicznych i procesów budowania wartości w polskiej gospodarce.

Decyzja dotycząca określenia terminu pełnego przystąpienia do UGW powinna opierać się na wyniku odpowiednio przygotowanej debaty publicznej oraz publikacji badań oceniających możliwe następstwa przyjęcia euro dla polskiej gospodarki. Należy też cały uwzględnić fakt, że członkowie UGW dążą w chwili obecnej do przebudowy architektury unii monetarnej, w związku z tym brak jest pełnej informacji jaki będzie ostateczny kształt i sposób działania takiej unii.

Dziś Polacy i polscy przedsiębiorcy potrzebują waluty stabilnej, ale także pozwalającej zaistnieć w wymiarze globalnym. Czas, w którym mówimy o wychodzeniu z kryzysu oraz stabilizacji w strefie euro jest czasem w którym

Pracodawcy Pomorza

należy nasilić debatę publiczną w zakresie korzyści i zagrożeń przystąpienia do strefy euro.